

KESTÄVÄN KEHITYKSEN SUUNNITELMA VIRTAIN KAUPUNKI PERUSOPETUS

1. KESTÄVÄ KEHITYS

Kestävän kehityksen kasvatusta on vastuun antamista ja vastuun kantamista. Keke-työ on pieniä ja vähän suurempiaakin muutoksia arkiseen toimintaan ja opetukseen, jotta yhteinen tulevaisuus olisi valoisa sekä ympäristölle että meille ihmisille. Koulujen tehtävänä on tukea lasten ja nuorten kasvua kestävässä elämäntapaan. Ympäristöstä ja toisista ihmisistä vastuuta kantavat kansalaiset osaavat ottaa kestävä kehityksen huomioon arjen valinnoissaan ja työssään. Kestävän elämäntavan oppiminen koulussa vaikuttaa pitkälle tulevaisuuteen.

Kestävän kehityksen eli "keken" päämääränä on taata:

terveelliset, turvalliset ja oikeudenmukaiset elämisen mahdollisuudet nykyisille ja tuleville sukupolville

ympäristön kantokyvyn ja luonnon monimuotoisuuden ja kulttuurien kirjon säilyminen

1.1. Ekologinen ja taloudellinen kestävyys:

Vastuulliset hankinnat

Jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätys

Energia ja vesi

Kuljetukset ja liikkuminen

Koulurakennuksen ja pihaympäristön hoito ja ylläpito

Ravinto ja terveys (myös sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys)

Oma teema (ekologinen/taloudellinen kestävyys)

1.2. Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys:

Turvallisuus koulussa ja koulumatkoilla

Henkilöstön ja oppilaiden hyvinvointi

Kiusaamisen ja syrjäytymisen ehkäisy

Oppilashuolto ja muu oppimisen tuki

Kulttuuriympäristö, tavat ja perinteet

Monikulttuurisuus ja kansainvälisyys

Oma teema (sosiaalinen/kulttuurinen kestävyys)

2. KEKE MEIDÄN KOULUSSA

Oppilasta ohjataan kestävään elämäntapaan ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti. Pyritään saamaan kestävä kehitys osaksi jokaisen arkipäivää koulussa ja kotona. Keke-työtä tehdään askel kerrallaan, monessa eri muodossa koko lukuvuoden ajan. Koko kouluyhteisö opettelee uusia arkikäytäntöjä.

Jokaiselle lukuvuodelle voidaan valita teema, johon keke-työssä keskitytään, tai jatkaa edellisen vuoden teemaa syventäen. Teeman valitsee henkilökunta (keke-työlle nimetään vastuupettaja) yhdessä oppilaskunnan kanssa. Teema kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan. Lukuvuodelle asetetaan vain muutama konkreettinen tavoite, jotta niiden toteuttamiseen on realistiset mahdollisuudet. Henkilökunta yhdessä oppilaskunnan kanssa myös arvioi lukuvuoden lopussa keke-teeman toteutumista. Keke-tavoitteiden mukaisia kehitystöitä voi koulussa olla lukuvuoden aikana meneillään myös useampia. Keke-työstä ja käytännöistä kerrotaan myös vanhemmille ja koulutiloja käyttäville ulkopuolisille tahoille.

Kestävän kehityksen suunnittelussa ja työssä toteutamme seuraavia arvoja:

- Oman ja toisen työn arvostaminen.
- Positiivisen osallistumisen ja vaikuttamisen taidot.
- Yhteisöllisyys, vastuullisuus ja viihtyvyys.
- Vapauden ja vastuun yhteyden ymmärrys.

2.1. KEKE- TYÖN ETENEMINEN

Koulun keke-työryhmä

- ☒pohtii, millaisten oppisisältöjen kautta kestävä kehityksen kysymyksiin juuri heidän omassa koulussaan olisi hedelmällistä tarttua
- ☒pohtii, mitä mahdollisuuksia paikallisyhteisö tarjoaa (Marttinen, yritysvierailut, kaupungin ympäristövalvonta, jätehuolto, kouluvierailut, Koivurinne...)
- ☒ottaa selvää, mitä oppijat ovat jo aiemmin aiheesta oppineet ja millaisia kiinnostuksen kohteita heillä on
- ☒tekee kaikkia oppiaineita koskevan suunnitelman kestävä kehityksen oppimispolusta eli päättää millaisten sisältöjen kautta työyhteisössä opitaan ymmärtämään keken periaatteita ja miten niitä koulun arjessa sovelletaan
- ☒tekee suunnitelman oppiaineiden välisestä yhteistyöstä ja yhteistyön toteuttamisen edellyttämistä käytännön järjestelyistä
- ☒tekee suunnitelman arkikäytäntöjen muuttamisesta ja sopii muutosten ja niiden seuraamisen vastuuhenkilöt (yhteistyö keittiön ja tilapalvelun kanssa)

• tekee suunnitelman, missä teemoissa koulu hakeutuu yhteistyöhön koulun ulkopuolisten tahojen kanssa, ja vastuuttaa yhteistyön käytännön suunnittelijat
• päättää, milloin suunnitelman toteutumista arvioidaan

3. MAHDOLLISIA TOIMENPITEITÄ:

biojäte:

Vähennetään biojätteen määrää.

Otan vain sen, minkä syön.

VASTUU: oppilaat/henkilökunta

paperit:

Vähennetään kopioiden määrää.

Käytetään kaksipuoleisia monisteita.

Tarvitsenko tämän monisteen??

Suttupaperina ei tyhjää monistepaperia.

Paperiton viestintä (Wilma).

Käsi-paperien käytön tarkkailu > vähentäminen

VASTUU: henkilökunta

energiansäästö

Sammutan ylimääräiset valot.

Suljen ikkunat lähtiessäni.

Nopea tuuletus.

Vettä kohtuudella käsien ja tarvikkeiden pesuun.

VASTUU: henkilökunta, oppilaat

materiaalit

Oppikirjojen, opettajan oppaiden kierrätys.

Kierrätysmateriaalien käyttö.

Värien yhteiskäyttö.

Hankitaan koululle tuotteita, joiden huolto ja varaosa saatavuus on varmistettu.

VASTUU: henkilökunta/oppilaat

lajittelu

Paperi, lasi, paristot, metalli, ongelmajätteet, sekajäte, biojäte

Mietitään millaista koululla syntyvää jätettä voidaan uusiokäyttää jo siellä (rullat, paperisilppu)

VASTUU: henkilökunta/oppilaat

kansainvälisyyskasvatus

Kulttuuriperintö ja monikulttuurisuus
Kummioppilastoiminta, kummikaupungit/koulut ulkomailla
VASTUU: henkilökunta/ oppilaat

muuta

Tavarat palautetaan paikoilleen.

Tietokoneet samutetaan yöksi.

Koulumatkat mahdollisuuksien mukaan kävellen/pyörällä/kimppakyydeillä.

Piha turvallinen leikki- ja liikuntapaikka.

Toimiva oppilashuolto

Kiusaamisen torjunta ja ehkäisy

Hyvinvointikysely oppilaille/henkilökunnalle

Liikunnan lisääminen koulupäivään (Liikkuva koulu)

VASTUU: henkilökunta/ oppilaat/ vanhemmat

5. SYVENTÄVÄT MAHDOLLISUUDET KEKE-TYÖSSÄ

Suomen Ympäristökasvatuksen Seura Ry Sykse on ympäristökasvatuksen edistämiseen ja tukemiseen erikoistunut asiantuntijajärjestö. Näkyvimpänä toimintamuotona on Vihreä Lippu-ympäristöohjelma, jota on Koivurinteen päiväkodissa toteutettu vuosia. Siellä on Vihreä Lippu jo kestäväällä tasolla ja sieltä saa tarvittaessa vinkkejä toimintaan, samoin kuin SYKSEstä.

Marttisessa ollaan myös innokkaita KEKE-työssä: Sanna Järvensivu on järjestänyt monia tempauksia ja teemapäiviä, joihin suunnitellaan työskentely oppilaiden ikä- ja taitotason mukaan. Sanna osaa myös antaa vinkkejä keke-työlle koulussa.

Pirkanmaan Jätehuollolla on omaa tiedotusta ja lapsille suunnattuja tietoisuuksia, näytelmiä, videoita ja koulutusta mm. lajittelusta. Osa jopa ilmaisia.

Työn lähteet:

KEKE KOULUSSA. Kestävän kehityksen opas 2011

Kestävän elämäntavan oppiminen. OPH

